

ANAYASA HUKUKU DERSİ
(2011–2012 GÜZ DÖNEMİ FINAL SINAVI)

İktisat ve Maliye Bölümü

1- 1982 Anayasasının yürürlüğe giriş yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurucu Meclis
- B) Kurucu Danışma Kurulu
- C) Kurucu Referandum
- D) Darbe Yöntemi
- E) Kazuistik Yöntem

AÇIKLAMA: Danışma Meclisi ve Milli Güvenlik Konseyi tarafından kabul edilen anayasa metninin yürürlüğe girmesi için halk oylamasına sunulmuştur.

2- Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasasının 1961 Anayasasından farkı değildir?

- A) Güçlü bir yürütme öngörmesi
- B) Katı bir anayasa oluşu
- C) Rasyonelleştirilmiş parlamentarizm araçlarına yer vermesi
- D) Daha az katılımcı bir demokrasi modeli getirmesi
- E) Geçiş dönemi hükümlerine yer vermesi

AÇIKLAMA: Katı anayasa olma özelliği 1961 ve 1982 anayasalarının ortak özelliğidir. Diğer sayılanlar 1982 Anayasasına ait özellikler olup; bunlar 1962 Anayasasından farklılığı ortaya koymaktadır.

3- Aşağıdakilerden hangisi, kamu esenliği için her türlü tedbiri alan ve idarenin yapmış olduğu eylem ve işlemlerden sorumluluk taşımadığı anlayış olan “polis devleti”nin karşıtı olarak kabul edilmektedir?

- A) Hukuk Devleti
- B) Sosyal Devlet
- C) Jandarma Devleti
- D) Demokratik Devlet
- E) Zabıta Devleti

AÇIKLAMA: Polis devletinin aksine hukuk devleti, idarenin yaptığı eylem ve işlemlerin sorumluluğunu taşıdığı bir devlet modelidir.

4- Aşağıdaki örneklerden hangisi laiklik ilkesiyle bağdaşabilir?

- A) Dini fetvalar vermek üzere kurulmuş bir idari kuruluşun varlığı
- B) Devletin tüm vatandaşların dini inançlarını kayıt altına alması
- C) Dindar bir kişinin devlet başkanı seçilmesi
- D) Devletin bütün vatandaşlarından vergi topladığı halde sadece belli bir inanç mensuplarına hizmet vermesi
- E) Bakanların belli bir kiliseye (dini cemaate) mensup olma zorunluluğu

AÇIKLAMA: Dindar bir kimsenin devlet başkanı seçilmesi laiklikle bağdaşır, diğer sayılanlar laiklik ile bağdaşmaz.

5- Aşağıdakilerden hangisi “çekirdek alan” içinde kabul edilen haklardan değildir?

- A) Yaşama hakkı
- B) İşkence görmeme hakkı
- C) Angarya yasağı
- D) Düşünce ve inanç özgürlüğü
- E) Masumiyet karinesi

AÇIKLAMA: Sayılan diğer haklar Anayasanın 15/2. maddesinin korumasındadır.

6- Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasasına göre yerleşme hürriyetinin sınırlandırılması için anayasada belirtilen sebeplerden biri değildir?

- A) Milli güvenlik
- B) Suç işlenmesinin önlenmesi
- C) Kamu mallarının korunması
- D) Sağlıklı ve düzenli kentleşme
- E) Sosyal ve ekonomik gelişme

AÇIKLAMA: Yerleşme özgürlüğünü kısıtlama sebebi olarak milli güvenlik sayılmamıştır. (AY, m. 23)

7- Son genel seçimler 12 Haziran 2011 tarihinde yapılmıştır. Buna göre aşağıdaki tarihlerin hangisinde ara seçim yapılabilir?

- A) 12 Nisan 2013
- B) 12 Haziran 2013
- C) 12 Kasım 2013

D) 12 Ocak 2014

E) 12 Temmuz 2014

AÇIKLAMA: Bu takvime göre ara seçimler 12 Aralık 2013 tarihi ile 11 Haziran 2014 tarihleri arasında yapılabilir. (AY, m. 78/3-4)

8- Aşağıdakilerden hangisi milletvekili olamaz?

A) İlkokul mezunları

B) Lise terk olanlar

C) Bedelli askerlik yapmış olanlar

D) Hileli iflas suçundan cezası affa uğrayanlar

E) Terör suçundan tutuklu olanlar

AÇIKLAMA: AY, m. 76.

9- Aşağıdakilerden hangisi yasama dokunulmazlığının özelliklerinden değildir?

A) Milletvekillerine ceza verilmesini engeller

B) Sadece milletvekili sıfatı taşıdığı müddetçe geçerlidir

C) Parlamento kararıyla kaldırılabilir

D) Bazı istisnai durumlarda dokunulmazlık hali geçerli değildir

E) Milletvekili olmayan bakanlar da bu haktan yararlanır

AÇIKLAMA: A şıkkında belirtilen yasama sorumsuzluğunun özelliğidir. Diğer hususlar ise yasama dokunulmazlığı ile ilgilidir. AY, m. 83.

10- TBMM aşağıdaki yetkilerden hangisini kanun yapmak şeklinde kullanmaz?

A) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak

B) Para basımına karar vermek

C) Genel af çıkarmak

D) Özel af çıkarmak

E) Savaşa karar vermek

AÇIKLAMA: Savaş kararı parlamento kararı şeklinde verilebilir. AY, m. 92.

11- “Yasama kısıntısı” aşağıdakilerden hangisini ifade etmektedir?

- A) Yasama organının kanun yapamayacağı alanlar
- B) Anayasa veya kanunlarda yargı denetimine tabi olmayan idari kararlar
- C) Yargının denetlemekten kaçındığı idari kararlar
- D) Hükümetin kısıtlama şeklindeki tasarrufları
- E) Yasama organının parlamento kararı olarak getirdiği kısıtlamalar

12- Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görevinin sona erme hallerinden biri değildir?

- A) Ölüm
- B) Akıl hastalığı
- C) İstifa
- D) Görev süresinin dolması
- E) Yüce Divana sevk

AÇIKLAMA: Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevk edilmesi halinde görevinin son bulacağına dair bir hüküm yoktur. Akıl hastalığı milletvekili seçilme yeterliliğinin kaybı, dolayısıyla Cumhurbaşkanı seçilme yeterliliğinin kaybıdır.

13- Cumhurbaşkanının sorumluluğuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhurbaşkanı kişisel suçlarından dolayı sorumludur.
- B) Cumhurbaşkanı hiçbir şekilde siyasi sorumluluk taşımaz.
- C) Cumhurbaşkanının kişisel eylemlerinden hukuki sorumluluğu vardır.
- D) Cumhurbaşkanının görev suçlarından dolayı hiçbir cezai sorumluluğu yoktur.
- E) Cumhurbaşkanının göreviyle ilgili eylemlerinde hiçbir şekilde hukuki sorumluluğu yoktur.

AÇIKLAMA: Cumhurbaşkanı görev suçlarından vatan hainliği derecesinde olanlardan dolayı sorumludur. (AY, m. 105/3. Dolayısıyla bu dereceye kadar olmayan suçlarından sorumsuz olmakla birlikte, sorumsuzluk hali sınırsız değildir.

14- Aşağıdakilerden hangisi bir bakanın bireysel siyasal sorumluluğuna örnek oluşturabilir?

- A) Hakkında gensoru önergesi verilmesi
- B) Başbakanın Bakanlar Kurulu ile görüştüğten sonra TBMM’den güvenoyu istemesi
- C) Başbakanın istifası üzerine bakanlığın düşmesi
- D) Meclis soruşturulması sonucu Yüce Divan’a sevk edilme
- E) Gensoru görüşmeleri sırasında Bakanlar Kurulunun güvenoyu istemi

AÇIKLAMA: B, C ve E şıkları kolektif siyasal sorumlulukla ilgilidir. D şıkkı ise siyasal değil cezai sorumlulukla ilgilidir.

15- Aşağıdakilerden hangisi Başbakanının görevleri arasında değildir?

- A) Bakanlar Kuruluna başkanlık etmek
- B) Yönetmelik çıkarmak
- C) Hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetmek
- D) Bakanları atamak ve görevden almak**
- E) Bakanlıklar arasında işbirliği sağlamak

AÇIKLAMA: Bakanları atamak ve görevden almak yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. Başbakan bu atama ve azil işlemlerinde teklif edicidir. AY, m. 109/3.

16- Aşağıdakilerden hangisi bakanlık görevinin sona erme sebeplerinden biri değildir?

- A) Akıl hastalığına tutulma
- B) Başbakanın görevinin sona ermesi
- C) Azledilme
- D) Yüce Divana sevk edilme
- E) Yasama dokunulmazlığının kaldırılması**

AÇIKLAMA: Bir bakanın yasama dokunulmazlığının kaldırılması görevini sona erdiren bir sebep değildir.

17- Türkiye'nin mevcut hükümet sistemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi en doğru ifadedir?

- A) Türkiye'de saf parlamenter sistem uygulanmaktadır.
- B) Türkiye'de yarı-başkanlık sistemi bütün özelliklerini göstermektedir.
- C) Türkiye başkanlık sistemine yakın bir hükümet sistemine sahiptir.
- D) Türkiye, meclis hükümet sisteminin bazı özelliklerini taşıdığından hükümet sistemine "kuvvetler birliği, görevler ayrılığı" sistemi de denir
- E) Türkiye'de cumhurbaşkanı halk tarafından seçilen parlamenter sistem (başkanlı parlamentarizm) vardır**

AÇIKLAMA: Parlamenter ve yarı-başkanlık sisteminin çeşitli özelliklerini taşıyan bir sistem olarak, en doğru ifade E şıkkıdır.

18- Aşağıdakilerden hangisi sıkıyönetim ilanının sonuçlarından biri değildir?

- A) Vatandaşlar için para, mal ve çalışma yükümlülüğünün getirilmesi
- B) Temel hak ve özgürlüklerin kısmen veya tamamen durdurulması
- C) Kolluk yetkilerinin askeri makamlara geçmesi
- D) Bazı suçların askeri mahkemeler tarafından yargılanması
- E) Sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamesi çıkarılabilir

AÇIKLAMA: A şıkında belirtilenler Olağanüstü halin sonuçlarından biridir. AY, m. 121/2.

19- Aşağıdakilerden hangisi anayasada sayılan yüksek mahkemelerden biridir?

- A) Sayıştay
- B) Yüksek Adalet Divanı
- C) Yüksek Askeri Şura
- D) Askeri Yüksek İdare Mahkemesi
- E) Yüksek Seçim Kurulu

AÇIKLAMA: AY, m. 157. Diğer şıklarda sayılanlar mahkeme değildir.

20- Hitit Üniversitesi öğrencisi Nusrettin okul idaresi tarafından kendisine haksız yere disiplin cezası verildiğini iddia etmektedir. Nusrettin haksızlığı gidermek için aşağıdaki mahkemelerden hangisine başvurabilir?

- A) Çorum Bölge İdare Mahkemesi
- B) Çorum Asliye Hukuk Mahkemesi
- C) Çorum Asliye Ceza Mahkemesi
- D) Çorum Askeri Disiplin Mahkemesi
- E) Çorum İdare Mahkemesi

Veysel DİNLER
Öğretim Görevlisi
+90 364 2257700-1457
veyseldinler@hitit.edu.tr
<http://web.hitit.edu.tr/veyseldinler>
www.veyseldinler.com

Hitit Üniversitesi
İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
TOKİ Yerleşkesi 19040
Çorum/TURKEY

Posta/for correspondence: PK.45 Çorum/TR